

De allerhoogste God is een hoorder der gebeden, of eene leerreden over psalm LXV:3

<https://hdl.handle.net/1874/321499>

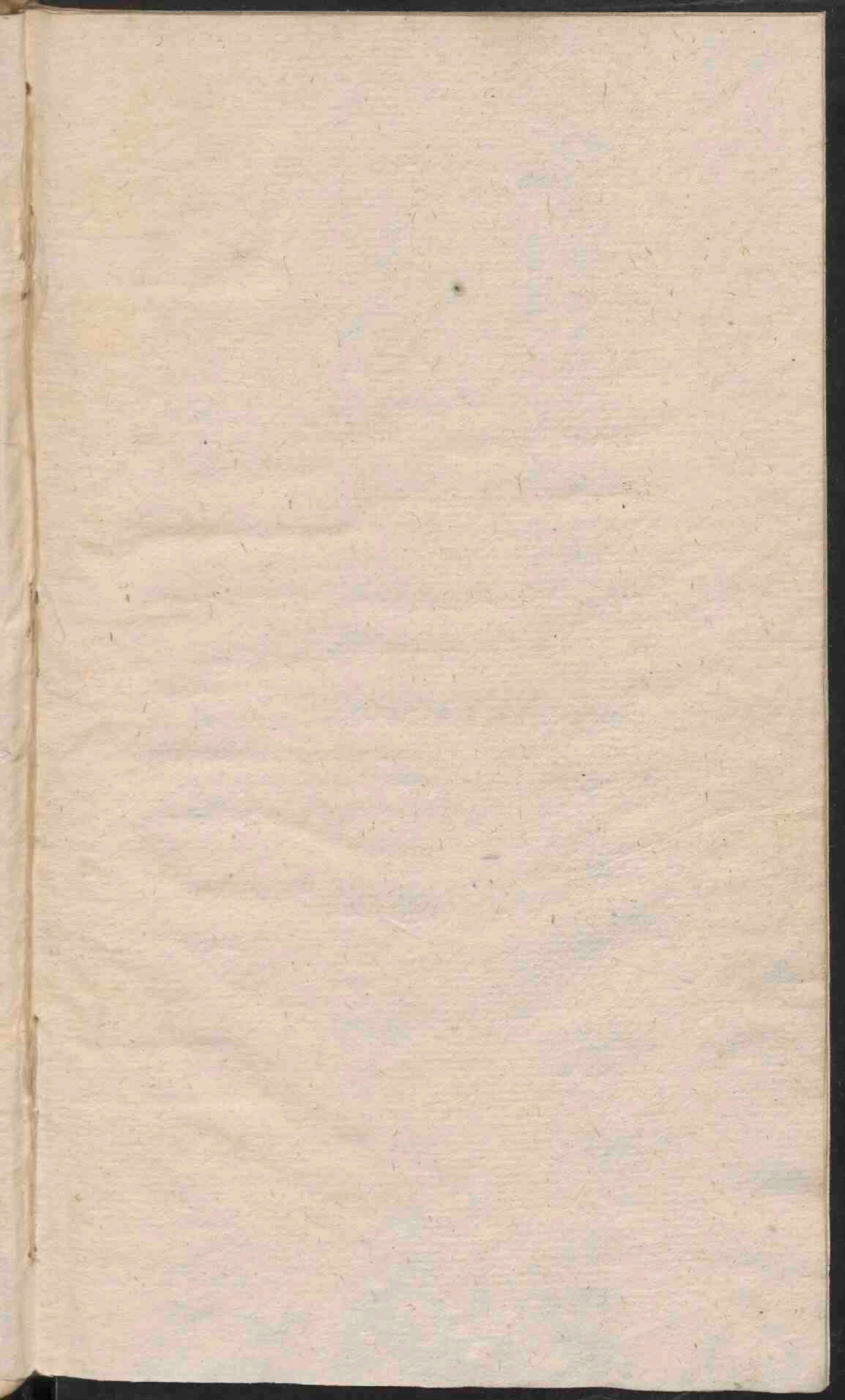
100

ct.

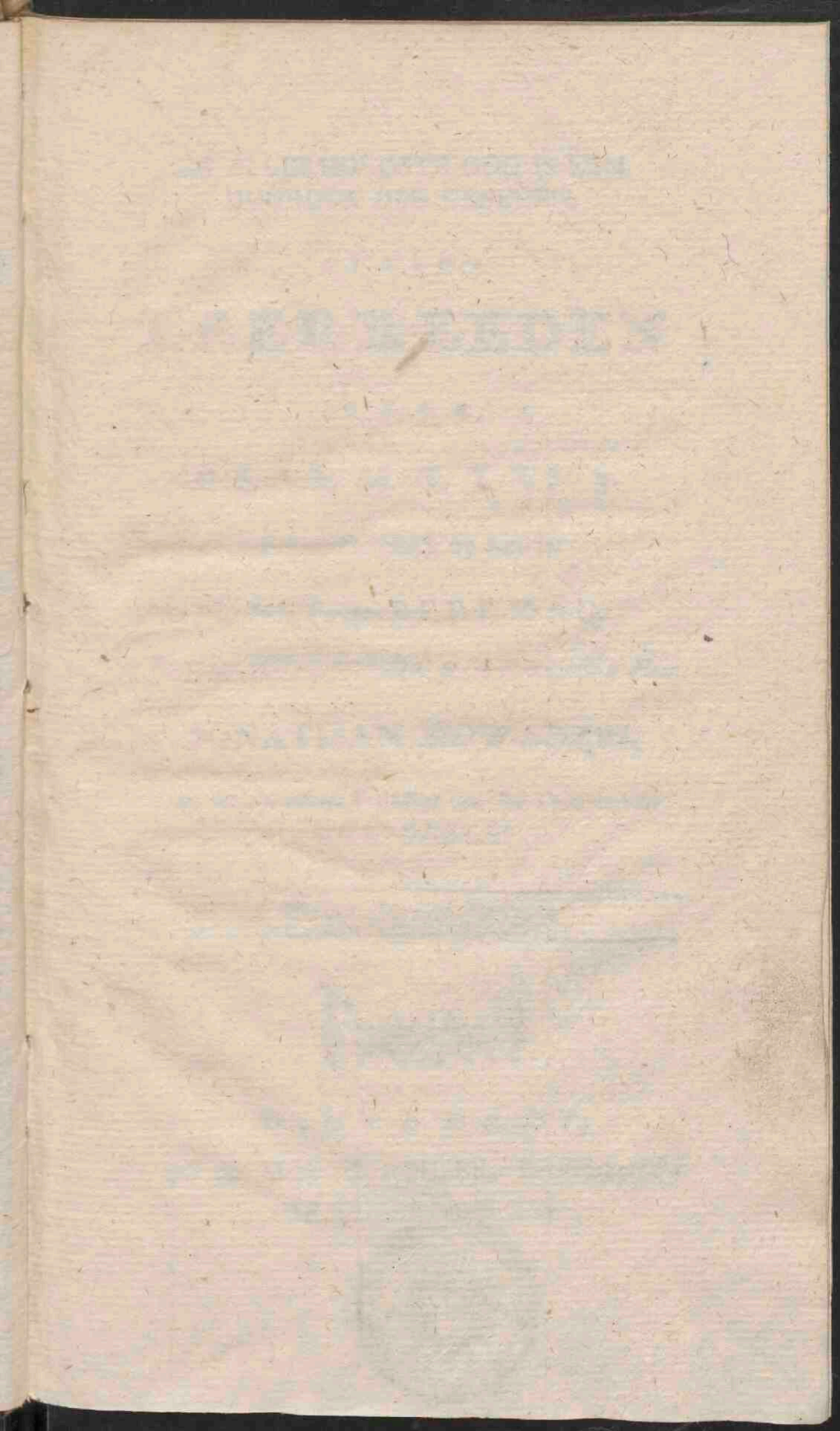
7

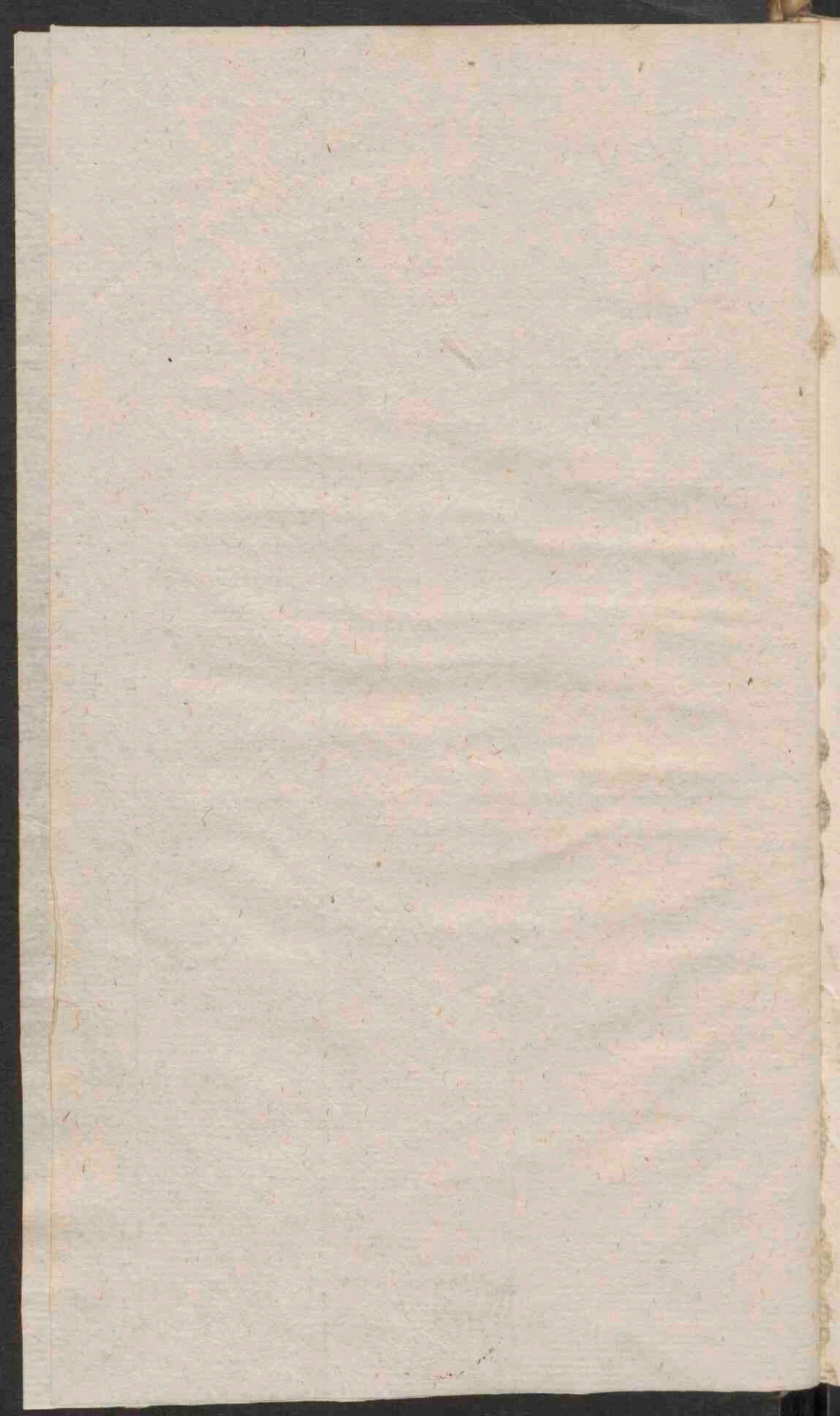
Miscellanea Theologica

Octavo nº. 207.

DE ALLERHOOGSTE GOD IS EEN
HOORDER DER GEBEDEN.

O F E E N E

LEERREEDEN

O V E R

PSALM LXV: 3.

UITGESPROOKEN OP EENEN

VAST EN BEDE-DAG.

Door den Wel Eerwaarden en zeer Geleerden Heer

JONATHAN EDWARDS,

*In deszelfs leeven President van het Collegie van
NEW-JERSET.*

Uit het Engelsch Vertaald.

Te U T R E C H T,

BIJ DE WED. A. STUBBE, Boekverkoopster
op de Oude-Gragt 1793.

DE ALLEHOOCHSTE GOD EN
HOOFD DER GEMEENTE

1793

APPROBATIOE.

De ondergeschreevene GEDEPUTEERDEN der Ed. Clasfis van UTRECHT, geleezen hebbende, eene Leerreden over PSALM 65. vs. 3. *uitgesproken op eenen VAST- EN BEDE-DAG door den WelEerw. en Zeer Gel. Heer J. EDWARDS, in leven President van het Collegie van NEW-JERSEIJ, uit het Engelsch vertaald; verklaaren daar in niets gevonden te hebben, strijdig met Gods Woord, en de formulieren van eenigheid onzer Kerke, maar oordeelen dezelve Godvrugtig te zijn opgesteld, en met stigting, onder des Heeren Zeegen, te kunnen geleezen worden, waarom zij dezelve goedkeuren.*

HENRICUS WEIJLAND, *V. D. M.*
te UTRECHT, *Cl. h. t. Dep.*

CHRISTIAAN MOLTZER, *V. D. M.*
te MONTFOORT, *Cl. h. t. Dep.*

CORNELIS DIJKMAN, *V. D. M.*
te LINSCHOTEN, *Cl. h. t. Dep.*

UTRECHT
den 20 Februarij 1793.

UTRECHT
DE ALLEHOOCHSTE GOD EN
HOOFD DER GEMEENTE

DE ALLERHOOGSTE GOD IS EEN
HOORDER DER GEBEDEN.

P S A L M L X V : 3.

Gij hoort het Gebed.

DIT zangstuk schijnt een Lof-Psalm te zijn, waar in de Allerhoogste GOD wegens eene aanmerkelijke verhooring van het gebed, over het schenken van zekere algemeene genade, gepreezen word; of anders schijnt het geschreeven te zijn, bij gelegenheid van zeker bijzonder geloof en vertrouwen van *David*, dat zijn gebed zoude verhoord worden. Het is waarschijnlijk, dat deeze genade, die geschonken was, of op welke schenking gehoopt wierd, zekere groote algemeene genade was om welke *David* zeer ernstig

en vuuriglijk gebeden, en bij zijn gebed eene gelofte gevoegd, had; en dat hij aan GOD, wanneer HIJ hem zijne bede vergunnen zoude, eene belofte gedaan had om dus en dus te doen, om GOD te prijzen en te looven.

DIT schijnt de reeden te zijn waarom hij zich in het tweede vers aldus uitdrukt: *De lofzang wacht naa U, o GOD, in Zion, en aan U zal de gelofte volbragt worden* (*). Dat is; de lof, die ik U beloofd hebbe, op de verhooring van mijn gebed, te geeven, wacht naa U, om U gegeeven te worden, zoo haast als GIJ mijn gebed zult verhoord hebben; en de gelofte, die ik aan U doe, zal dan volbragt worden!

IN ons text-vers is eene voorzegging van de heerlijke tijden van het Euangelie, wanneer *alle vleesch* zal koomen tot den waaren GOD, als *tot den GOD, die het gebed hoort*; het welk hier gemeld word als iet, dat den waaren GOD onderscheidt van de Goden, dien de volken aanbaden en zогten; Goden, die hunne gebeden niet hooren, noch verhooren konden. De tijd was aanstaande, dat alle vleesch zoude koomen tot dien GOD, *die het gebed hoort*.

L E E-

(*) In de Neederlandsche Overzetting luidt dit vers aldus: *De lofzang is [in] stilheid tot U, o GOD, in Zion; en U zal de gelofte betaald worden.*

L E E R E.

Het is het Karakter van den ALLERHOOGSTEN dat Hij is een GOD, DIE HET GEBED HOORT.

IN het behandelen van dit stuk, zal ik de volgende orde houden.

VOOR EERST zal ik toonen, dat de ALLERHOOGSTE een GOD is, die *het gebed hoort.*

TEN TWEEDE. Dat Hij bij uitnemendheid zulk een GOD is.

TEN DERDE. Dat Hij zulks onderscheidenlijk is, of dat Hij hier in van alle valsche Goden te onderscheiden is. En eindelijk

TEN VIERDE zal ik de reedenen van deeze leere geeven.

I De ALLERHOOGSTE is een GOD, die het gebed hoort. Offchoon Hij booven alles onëindiglijk verheeven is, en niets van zijne schezelen behoeft; nochtans behaagt het HEM genadiglijk kennis te neemen van arme onwaardige schezels. Hij openbaart en vertoont zichzelven als het voorwerp van 't gebed. Hij verschijnt als zittende op eenen Genade-Throon, op dat de menschen door het gebed tot HEM koomen kunnen. Wanneer hen iets ontbreekt vergunt Hij hen de vrijheid om tot HEM te koomen, en hetzelfde van HEM te begeeren; en Hij is gewoon hunne gebeden te hooren. GOD heeft in

zijn woord veele beloften gedaan, dat HIJ hunne gebeden hooren zal. De Heilige Schrift is daar van vol. En GOD openbaart in de bedeeelingen zijner Kerke, dat HIJ een GOD is, die de gebeden hoort.

HIER zal misfchien gevraagd worden: Wat verftaat men daar door, dat GOD de gebeden hoort? In die vraag zijn twee dingen opgesloten:

I DAT GOD de smeekingen aanneemt van dezulken, die tot HEM bidden, HIJ ontvangt hen, wanneer zij tot HEM koomen; hunne naadering tot HEM word wel opgenoomen, HIJ heeft daar in een welbehaagen. Hunne naadering tot HEM, hun bidden om zulke goederen, als zij van HEM begeeren, en de wijze waar op zij zulks doen, keurt HIJ goed. HIJ neemt hunne gebeden aan als eene offerhande, die zij aan HEM opöfferen; HIJ neemt de cere aan, die zij HEM in 't gebed bewijzen.

2. HIJ handelt overëenkomstig met zijne aanneeming, en dat op tweeërlei wijze.

(1) ZOMTIJDS openbaart HIJ, dat HIJ hunne gebeden aangenoemen heeft, door bijzondere ontdekkingen van zijne genade en genoegzaamheid onder het bidden, of onmiddelijk daar naa. Het behaagt GOD meenigmaal het aanneemen van zijns volks gebeden openbaar te maaken: HIJ geeft hun eene bijzondere gemeenschap met HEM in het gebed. Terwijl zij bidden komt HIJ als het ware tot hun, en ontdekt zichzelf aan hun.

hun. HIJ geeft hun aangename beschouwingen van zijne Heerlijke genade, heiligheid, genoegzaamheid, oppermagtigheid; en maakt hen bekwaam om, met eene groote bedaardheid, in HEM te berusten, en zichzelve en hunne gebeden aan HEM over te laten, zich onderwerpende aan zijnen wil, en staat maakende op zijne genade en getrouwheid. Zulk eene openbaar-making schijnt GOD van zichzelve gedaan te hebben in het gebed van *Hanna*, welke haar gemoed zoo still en bedaard gemaakt, en haare droefheid wechgenoomen heeft. In 't begin van het eerste Boek van *Samuel* leezen wij hoe ernstig zij was, en hoe inwendig werkzaam, en dat zij eene vrouwe bezwaard van geest was. Maar zij kwam en stortte haare *ziele uit voor het aangezigt des HEEREN*, en sprak *uit de veelheid haarer gedagten en haares verdriets*; daar naa leezen wij (*) dat zij haares wegs ging, en dat haar aangezigt niet meer droevig was; waar van de reeden schijnt geweest te zijn zekere verkwikkende ontdekkingen, welke GOD van zichzelve aan haar gedaan had, ten einde haar in staat te stellen tot eene stille onderwerping aan zijnen wil, en vertrouwen op zijne genade, waar door GOD openbaar maakte, dat HIJ haar had aangenoomen.

NIET

(*) I SAM. I: 16, 17, 18.

NIET dat ik befluite, dat iemand daar uit opmaaken kan, dat hem de bijzondere zaak om welke hij bidt, zeekerlijk zal gegeeven worden, of dat hij daar uit bijzonderlijk voorzeggen kan het gene GOD ter verhooring van zijn gebed, iets meer doen zal dan het gene HIJ in zijn woord beloofd heeft, nochtans kan GOD, en ongetwijfelt doet HIJ zulks, op deeze wijze getuigenis geeven, dat HIJ zijne bede aangenoomen heeft; en van daar dan dat vrijmoedig berusten in zijne Voorzienigheid, in zijn genadige beschikking met opzigt tot de zaak om welke hij gebeden had.

(2) GOD openbaart, dat HIJ hunne gebeden aangenoomen heeft, door dezelve te verhooren, doende voor hen overëenkoomende hunne nooden en hunne smeekingen. HIJ ontdekt niet alleen inwendig en Geestlijk zijne genade aan hunne zielen door zijnen GEEST, maar uitwendig in zijne Voorzienigheid, door genadiglijk met hen te handelen in den weg van zijne Voorzienigheid, ingevolge het gene zij van HEM gebeden hadden, en door het te wege brengen van eene overëenkoms tusschen zijne Voorzienigheid en hunne gebeden. — Dan ik gaa voort.

II OM te toonen, dat het bij uitneemendheid het karakter van den waaren GOD is, dat HIJ een GOD is, die het gebed hoort. Dit blijkt in verscheide dingen.

I DAT

I DAT HIJ zulk eenen vrijen toegang tot HEM geeft door het gebed. GOD openbaart zich-zelven in zijn woord, als een GOD, die altoos bereid is om den toegang te vergunnen om tot HEM te koomen. HIJ zit op eenen Genade-Throon; en 'er is geen voorhangzel, dat deezen Throon verbergt, en ons van denzelven afhoudt. Het voorhangzel is van boven tot beneden gescheurd. De weg is altoos geopend, en wij kunnen tot GOD gaan zoo dikwijls, als wij willen. Alhoewel GOD onëindiglijk boven ons is, nochtans mogen wij met vrijmoedigheid tot HEM naaderen. *Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den Throon der genade, op dat wij mogen barmhertigheid verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden ter bekwaamer tijd (*)*. Hoe wonderlijk is het, dat aan zulke geringe en onwaardige schezels als wij zijn, toegelaaten word om ten allen tijde tot zulk eenen grooten GOD met vrijmoedigheid te naaderen!

GOD vergunt dit aan alle soorten van menschen, uit alle volken, het zij *Joden*, het zij *Heidenen*; alle, die den Naam onzes HEEREN JESU CHRISTI aanroepen in alle plaatsen, beide haeres en onzes [HEEREN]. *Genade zij u. e. z. v.* GOD vergunt zulk eene naadering aan allen van welken

rang

(*) I COR. I: 2, 3.

rang zij zijn. Hoe gering iemand ook is, hij mag met vrijmoedigheid tot GOD koomen door het gebed. Ja GOD vergunt zulks aan de slegtsten en onwaardigsten. HIJ vergunt aan de grootste zondaars door CHRISTUS tot HEM te koomen. En niet alleen, dat HIJ hen zulks vergunt, maar HIJ moedigt hen daar toe aan, ja meenigwerf noodigt HIJ ze. Ook maakt GOD zich bekend als die een welbehaagen heeft daar in, dat HIJ gezogt word door het gebed. *Het gebed der op-rechten is zijn welgevallen (*)*. Lees eens CHRISTUS reeden tot de Bruid: *Mijn duive, — doet mij uwe stemme hooren: want uwe stemme is zoet (†)*. De stem van de Heiligen in het gebed is CHRISTUS zoet. HIJ sçhept vermaak in het hooren van dezelve.

DE vrijheid, die GOD hen vergunt om door het gebed tot HEM te naaderen, openbaart zich op eene wonderlijke wijze daar in, dat Hij hen toestaat om ernstig en aanhoudend in het gebed te zijn; zelfs in dien trap van geene weigering aan te neemen, en HEM, als het ware, geen rust te laten; ja HIJ moedigt hen aan om zulks te doen: *O Gij, die des HEEREN doet gedenken, en laat geen stilzwijgen bij ulieden we-*
zen,

(*) SPREUK. XV: 8.

(†) HOOGL. II: 14.

zen, en zwijgt niet stille voor HEM (*). Dus spoort CHRISTUS ons aan om GOD, door 't gebed, als het ware, te vermoeijen, in de gelijkenis van die moeielijk vallende weeduuwe en den onrechtvaardigen Rechter (†). Als meede in de gelijkenis van iemand, die in 't midden van den nacht naar zijnen vriend ging om drie brooden te leenen (§).

DUS heeft GOD *Jacob* toegelaaten met HEM te worstelen, ja, om daar in onbeschroomd te zijn. GOD vergunt de menschen om, als het ware, geweld te gebruiken en onverzettelijk te zijn, indien ik dus mag spreken: Gelijk wij zien in *Jacob*, die, toen GOD zeide, *laat mij gaan*, zeide, *ik zal U niet laten gaan, ten zij, dat GIJ mij zeegent (**)*. Dus word 'er ook met goedkeuring van gesproken, wanneer menschen geweld doen op het Koninkrijk der Hemelen, en hetzelfde met geweld inneemen. Dus heeft CHRISTUS den blinde toegelaaten ernstig te zijn en dwingende in zijn geroep tot HEM. Hij riep onöphoudelijk: *JESU, gij zoone Davids, ontfermt u mijner!* Maar die daar bij tegenwoordig wa-

---

(*) JES. LXII: 6, 7.

(†) LUC. XVIII: 1, enz.

(§) LUC. XI: 5, enz.

(**) GEN. XXXII: 26.

waren bestraffen hem, zeggende, dat hij zoude zwijgen, merkende zulk een roepen aan als eene verregaande stoutheid, en als een onbeleefd gedrag jegens CHRISTUS. Maar CHRISTUS bestrafte hem niet over zijn aanhoudend roepen, en dat hij niet zweeg op het bestraffen van het volk, maar des te sterker riep. Neen! CHRISTUS was daar over niet beleedigd, maar stond stil, en beval, dat men dien blinde tot HEM brengen zoude. En als hij naabij HEM gekoomen was, vraagde JESUS hem: *Wat wilt gij, dat IK u doen zal?* En toen de blinde HEM zulks gezegd had, heeft JESUS hem zijn verzoek toegestaan (*).

DE vrijheid, die GOD geeft, om door het gebed tot HEM te naaderen, blijkt ook daar uit, dat HIJ ons vergunt om door het gebed tot HEM te koomen om alles wat ons ontbreekt, beide tijdelijke en Geestlijke dingen: Wat kwaad het ook zij daar wij van begeeren verlost te worden, of welk goed wij ook wenschen te verkrijgen: *Weest in geen ding bezorgt: Maar laat uwe begeerten in alles, door bidden en smacken, met dankzegginge bekend worden bij GOD (†).*

2 DAT GOD dit karakter bij uitneemendheid
be-

(*) LUC. XVIII: 35—43.

(†) PHIL. IV: 6.

bezt, blijkt daar uit, dat H I J zoo gereed is om het gebed te hooren. Hoe meenigwerf toont H I J zijne bereidheid om het gebed te hooren door een spoedig verhooren van hetzelfde; zomtijds als zijn volk nog spreekt, zomtijds eer het bidt, wanneer zij maar allcen het voorneemen hebben om te bidden, antwoordt H I J. Zoo gereed is G O D om het gebed te hooren, dat H I J acht geeft op het eerste voorneemen om te bidden, en zomtijds geeft H I J daar op genade. *En het zal geschieden eer zij roepen, zoo zal ik antwoorden, terwijl dat zij noch spreken, zoo zal ik hooren. (*)*. Wij leezen, dat G O D, toen *Daniel* zoo ootmoedig en ernstig tot H E M badt, eenen Engel zondt tot *Daniel* om hem te vertroosten, en om hem van de verhooring van zijn gebed te verzeekeren (†).

E N wanneer G O D het gebed des geloofs niet terstond verhoort, zulks is geene traagheid in G O D om te antwoorden, maar ten goede van zijn volk, zomtijds op dat zij beeter zouden bereid zijn voor de genade eer zij die ontvangen, of om dat om deeze of geene reeden een ander tijd de beste en geschiktste tijd zijn zal. En zelfs dan, als G O D de verhooring schijnt uit
te

(*) J E S. LXV: 24.

(†) D A N. IX: 20-24.

te stellen, word dezelve in de daad verhaast, gelijk wij bij Lucas leezen: *En zal GOD dan geen recht doen zijnen uitverkoorenen, die dag en nacht tot HEM roepen, hoewel HIJ langmoedig is over haar? Ik zegge u, dat HIJ haar haastlijk recht doen zal* (*). Zomtijds is GOD, zelfs ook, wanneer de zeegen schijnt achter te blijven, werkzaam om denzelven in den bekwaamsten tijd en op de beste wijze te wege te brengen. *Zoo hij vertoest, verbeidt hem, hij zal koomen, hij zal niet achterblijven* (†).

3 DAT de ALLERHOOGSTE op eene uitneemende wijze een Hoorder van 't gebed is, blijkt daar uit, dat HIJ in het verhooren van het bidden zoo mild is. *Indien iemand van u wijsheid ontbrekt, dat hij ze van GOD begeere, die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt* (§) Meenigwerf toonen menschen zich achterlijk en kaarig in hunne giften aan de zulken, die iets van hun vraagen, beide door de bekrompenheid van hunne giften, en door de zulken te verwijten, die iets van hun vraagen: Zij zullen wel van deeze of geene gebreken herinneren, wanneer zij hen wat geeven; maar, in tegendeel, GOD geeft mildelijk en

---

(*) LUC. XVIII: 7, 8.

(†) HAB. II: 2.

(§) JAC. I: 5, 6.

en Hij verwijt ons geenzins, dat wij het niet verdienen, wanneer Hij aan ons geeft het gene wij van hem bidden.

GOD is overvloedig en rijk in het mededeelen zijner goederen aan de zulken, die HEM aanroepen. *Want gij HEERE, zijt goed, en gaarn vergeevende: en van groote goedertierenheid allen, die U aanroepen (*)*. *Want daar is geen onderscheid, noch van Jode noch van Griek: Want een zelve is HEERE van allen, rijk zijnde over alle, die HEM aanroepen (†)*.

ZOMTIJDS geeft GOD niet eeniglijk de begeerde zaak, maar HIJ geeft meer dan 'er begeerd word. Zulks deedt Hij aan Salomo. *Ziet ik hebbe gedaan naa uwe woorden: Ziet ik hebbe u een wijs en verstandig herte gegeven, dat uwes gelijk voor u niet geweest is: en uwes gelijk naa u niet opstaan zal. Zelfs ook, dat gij niet begeert hebt, hebbe ik u gegeven, dat uwes gelijk niemand onder de Koningen alle uwe dagen zijn zal (§)*. Ja GOD wil aan zijn volk meer geeven dan zij kunnen bidden of denken. Zoo spreekt de Apostel Paulus. *HEM nu, die magtig is, meer als overvloedelijk te doen boven al dat wij bidden of denken (**)*.

4 DAT

(*) PSALM LXXXVI: 5.

(†) ROM. X: 12.

(§) I KON. III: 12, 13.

(**) EPH. III: 20.

4. DAT GOD dit karakter bij uitneemendheid bezit, blijkt uit de groote dingen, welke Hij meenigwerf gedaan heeft als een antwoord op het bidden. Dus, toen *Ezau* met vierhonderd mannen tegen zijnen broeder *Jacob* uitgetoogen was, ongetwijfeld met een voorneemen om hem te dooden, badt *Jacob* tot GOD, en GOD veranderde het herte van *Ezau*, zoo dat hij *Jacob* op eene zeer vriendelijke wijze ontmoette (*). — In *Egipte*, bragt GOD, op het gebed van *Mozes*, zulke vreeselijke plaagen, en op zijn gebed heeft Hij dezelve weder wech genoomen (†). — Toen *Simpson* op het punt was om van dorst te versmagten, riep hij tot den HEERE. Toen kloofde GOD de holle plaatze, die in *Lechi* is, en daar ging water uit van dezelve, en hij dronk (§). En toen hij, naa dat zijne kracht van hem geweeken was, tot den HEERE riep, wierd hij van GOD zoo versterkt, dat hij den Tempel van *Dagon* deed neederstorten op de *Philistijnen*, zoo dat het getal der genen, die hij in zijn sterfuur doodde, overtrof, de meenigte, die hij geduurende zijn leeven gedood had (**). —

fo-

(*) GEN. XXXII.

(†) EXOD. IX, X.

(§) RICHT. XV: 18, 19.

(**) RICHT. XVI. 28, 29.

Josua badt tot GOD en zeide voor de oogen der Israeliten. Zonne staat stille te Gibeon en gij maane in het dal Ajalons. En GOD verhoorde hem; de zonne stont stille en de maane bleef staan (*) gelijk hij gebeden had. — De Propheet Elia was een mensch van gelijke beweegingen als wij, en hij badt een gebed, dat het niet zoude reegenen; en het reegende niet op de aarde in drie Jaaren en ses maanden. En hij badt wederom, en de Heemel gaf reegen, en de aarde bragt haare vrucht voort (†). — Dus beschaamde GOD het leeger van Zerah den Moor, sterk duizend maal duizend, ter verhooring van het gebed van Aza (§) — En GOD zondt in het leeger van Assjrien eenen Engel, die in eenen nacht hondert vijf en tagtig duizend doodde, ter verhooring van het gebed van Hiskia (**).

5 DEEZE waarheid blijkt daar uit, dat GOD door het gebed, als het ware, overwonnen word. Wanneer GOD beledigd is door de zonde, daar over zijn ongenoegen toont, ons in zijne Voorzienigheid tegenkomt, en ons schijnt te bestrijden en te wederstaan; in zoodaanige gevallen word

(*) JOS. X: 12, 13.

(†) JAC. V: 17, 18.

(§) 2 CHRON. XIV: 9, envol.

(**) 2 KON. XIX: 14, 15, 16, 19, 35.

word GOD, menschlijker wijze gesproken, overwonnen door 't ootmoedig en vuurig gebed. Het *krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel* (*). Het heeft in zich eene groote kracht, dat zulk een ALLERHOOGSTE GOD, die de gebeden hoort, zichzelven genadiglijk openbaart als overwonnen door het gebed. Dus heeft *Jacob* in zijne worsteling met GOD overwonnen. GOD scheen *Jacob* tegen te staan in het gene hij bij HEM zegt; Hij worstelde, als het ware, met hem om van hem wech te komen, maar *Jacob* was onverzettelijk en overwon. Daarom veranderde GOD zijnen naam *Jacob* in *Israel*. Want zegt HIJ, *gij hebt u vorstelijk gedraagen met GOD, en met de menschen, en hebt overmocht* (†) Voorwaar een magtig Vorst! die groot genoeg is om GOD te overwinnen. *Ja hij droeg zich vorstelijk tegen den Engel, en overmocht* [HEM]; *hij weende en smeekte* HEM (§).

IN deezen zin heeft *Mozes*, van tijd tot tijd, GOD overwonnen door het gebed. Wanneer zijn toorn tegen *Israel* ontstooken was, en HIJ gereed scheen om dat volk in de hitte van zijnen toorn te verdelgen, stondt *Mozes* in de
scheu-

(*) JAC. V: 16.

(†) GEN. XXXII: 28.

(§) HOZ. XII: 5.

fcheure, en wendde door zijn ootmoedig bidden en smeeken den slag van de Godlijke wraake af (*).

III. HIER in is de ALLERHOOGSTE GOD onderscheiden van alle valsche Goden. De waare GOD is de eenigste GOD, die dit karakter bezit. 'Er is geen ander van wien gezegd kan worden, dat HIJ *het gebed hoort*. De valsche Goden zijn geene Goden, die het gebed hooren, om drie reedenen.

I ZIJ misfen het vermoogen om te weeten wat het zij waarom hen hunne dienaars bidden. Veele van die dingen welke in de waereld als Goden aangebeden worden, zijn leevenlooze dingen. Veele Afgoden zijn door hunne aanbidders geformeerd, en zijn louter hout en steen, goud of zilver of iets anders, die niets weeten. Zij zijn wel gemaakt met ooren, maar zij hooren niet de gebeden der zulken, die hen aanroepen, al is hun geroep noch zoo sterk. Zij hebben wel oogen, maar zij zien niet, e. z. v. (†).

ANDEREN, offchoon zij niet zijn het werk van 's menschen handen, zijn eevenwel leeven-
loo-

(*) Men zie EXOD. XXXII: 9, en volg. en NUM. XIV: II. en volg.

(†) P S A L M CXV: 5-9.

looze dingen. Dus aanbidden veele de zon, maan en sterren, welke, offchoon heerlijke fchepzels, echter onvermoogende zijn om iets van de behoeften en begeerten van de genen, die hen aanbidden, te kennen.

'ER zijn, die zekere foorten van reedenlooze dieren aanbidden; de *Egiptenaars*, bij voorbeeld, aanbadden den Stier, welke, offchoon hij niet ontbloot is van leeven, nochtans ontbloot is van dat vermoogen, het welk 'er vereischt word om van de smeekingen der genen, die hem aanbadden, kennis te hebben.

ANDEREN aanbidden de duivelen in plaats van den waaren GOD. *Ja [ik zegge], dat het gene de Heidenen offeren, zij den duivelen offeren (*)*. Deeze, offchoon weezens van groot vermoogen en verstand, en zeer listig, hebben die kennis niet, welke 'er verëischt word om hen bekwaam te maaken tot eene volkoomene weetenfchap van den staat, de omftandigheden, de nooden en begeerten van dezulken, die hen aanbidden. Geen duivel heeft de bekwaamheid om volkoomen te verftaan de omftandigheden en nooden van een eenig mensch, veel minder om acht te geeven *op*, en door en door bekend te zijn *met*, allen, die hem in de waereld aanbidden.

MAAR

(*) I COR. X: 20.

MAAR den waaren GOD kent volkoomenlijk de omftandigheden van allen, die HEM aanbid- den, in de geheele waereld. Al worden 'er in een en den zelfden tijd, op verfchillende plaat- zen van de waereld, millioenen van gebeden tot HEM opgezonden, het kost HEM, die onëindig is in kennis, niet meer moeite om op alle die gebeden acht te geeven, en met elk van dezel- ven volmaaktlijk bekend te zijn, dan met een- alleen. Maar met andere weezens is het zoo niet als met den ALLERHOOGSTEN GOD.

GOD is zoo volkoomen in kennis, dat Hij ons onderricht niet noodig heeft, om kennis te hebben van onze nooden en behoeften; want Hij weet welke dingen wij noodig hebben, eer wij HEM om dezelve bidden. De aanbidders van valfche Goden plagten hunne ftemmen te ver- heffen en luide te roepen, op dat hunne Goden niet doof zouden zijn voor hun geroep, gelijk *Elia* de aanbidders van den *Baal* met eenen be- fchimpenden toon gebiedt te doen (*). Maar de waare GOD hoort de ftille fneekingen van zijn volk. Hij heeft niet noodig, dat wij luide tot HEM roepen. Ja HIJ weet en verftaat vol- koomenlijk, wanneer wij alleenlijk in ons herte bidden, gelijk *Hanna* badt (†).

2 D E

(*) I KON. XVIII: 7.

(†) I SAM. I: 13.

2 DE valſche Goden zijn geene hoorders van het gebed, want hen ontbreekt het vermoogen om op 't gebed te antwoorden. De Afgoden zijn niet anders dan iedelheden en leugenen, bij hen is geene hulpe. Ten aanzien van vermoogen of kennis, zijn zij niets, gelijk de Apostel zegt: *Een Afgod is niets in de waereld* (*). Ten aanzien van de beelden, die het werk van 's menschen handen zijn, is het 'er zoo verre af, dat zij eenig vermoogen zouden hebben om op het gebed te antwoorden, of de genen, die hen aanbidden, te helpen, dat zij volstrekt onbekwaam zijn om iets te doen. *Zij hebben handen, maar tasten niet, voeten, maar gaan niet, zij geeven geen geluit door hunne keele.* Daarom zijn zij, die ze maaken en aanbidden, zinneloos en dwaas; en maaken zichzelve tot steenen en blokken, gelijk aan hunne Afgoden (†). *Zij maaken een palmboom van dichten werke, maar kunnen niet spreken, zij moeten gedraagen worden, want zij kunnen niet gaan: En vreest niet voor hen, want zij kunnen geen kwaad doen, ook zoo is 'er geen goed doen bij hen* (§). Belangende het heil des Heemels, de zon, maan en sterren, oifchoon het mensch-

dom

(*) I COR. VIII: 4.

(†) PSALM CXV: 7, 8.

(§) JES. XLV.

dom door dezelve veel goed ontvangt, nochtans werken zij niet vrijwillig, maar uit eene natuurlijke noodzaakelijkheid, en daarom zijn zij magteloos om iets ter verhooring van het gebed uit te richten. En wat belangt de duivelen, die als Goden aanbeden worden, dezelve zijn onvermoogende, zoo zij al de geneigdheid hadden om dezulken, die hen aanbidden, gelukkig te maaken: en zij kunnen niet het minste doen dan alleen door de Godlijke toelaating, en als onderworpen aan de beschikking van de Godlijke Voorzienigheid.

GEEN een valsche God, kan zijne aanbidder verlossen; en daarom heeft GOD *Israel*, toen zij zich van den waaren GOD tot de Afgoden hadden gekeerd, en zij van hunne vijanden benaauwd wierden en in hunne benaauwdheid tot GOD riepen, bestraft over hunne dwaasheid, die zij begingen met het aanbidden van valsche Goden, door hen te gebieden, dat zij gaan en roepen zouden tot de Goden, die zij gediend hadden, ten einde die hen redden mogten in den tijd van hunne verdrukkinge (*). Zoo daagt GOD deeze Goden zelve uit bij den Propheet *Jesaja*. *Verkondigt dingen, die hier naa koomen zullen, op dat wij weten, dat gij Goden zijt, ja*
doet

(*) Jos. X: 14.

doet goed, en doet kwaad, dat wij verbaast staan, en v'samen toezien. Ziet, gijlieden zijt min dan niet, en ulieder werk is erger dan een adder: hij is een growwel, die ulieden verkiest (*).

DE valsche Goden kunnen zich zelve niet helpen, wat zouden zij dan dezulken, die ze aanbidden, helpen. De duivelen zijn geesten, die elendig zijn en smerte lijden; geesten, die om hunnen afval van den waaren GOD, met keetenen der duisternis gebonden zijn, en deeze kunnen zichzelve niet verlossen.

3 DE valsche Goden zijn geen hoorders van het gebed, want zij missen de geneigdheid om hunne aanbidders te helpen. Wat belangt de leevenlooze Afgoden, die van de *Heidenen* worden aangebeden, deeze zijn volstrekt ontbloot van verstand en wil. En wat de duivelen betreft, die in de duistere plaatzen der aarde als Goden gediend worden, deeze hebben geene geneigdheid om de zulken, die hen aanroepen, te helpen; want het zijn wreede geesten; Zij zijn doodlijke vijanden van de menschen, zij dorsten naa hun bloed en zij hebben nergens meer vermaak in dan in hun verderf. Zij hebben geen meer geneigdheid om de menschen te helpen, dan een partij hongerige wolven of leeu-

---

(*) JES. XLI: 23, 24.

leeuwen zouden hebben om een kudde lammeren te beschermen en te helpen. En dezulken, die hen eeren en aanbidden, verkrijgen door hun te dienen niet het gene zij gaarn hadden: Al den loon, dien de fatan hen zal geeven voor den dienst, die zij hem doen, is, dat hij van hen zijnen roof zal maaken en hen verslinden.

DAN ik zal vervolgens

IV REEDENEN van de LEERE geeven, met te antwoorden op deeze twee vraagen

VOOR EERST. Waarom eischt GOD het gebed ten einde HIJ aan de menschen genade geeve?

TEN TWEEDE. Waarom is GOD zoo bereid om de gebeden van de menschen te hooren? Op de

Eerste vraag. Waarom eischt GOD het gebed ten einde enz.: zal ik beide *ontkennender wijze* en *bevestigender wijze* antwoorden.

I HET eerste antwoord is *ontkennender wijze*.

(I) GOD eischt het gebed niet om aangaande onze nooden en begeerten onderricht te worden. GOD is alweetende, en met opzigt tot zijne kennis onveränderlijk: zijne kennis kan niet vermeerderd worden. GOD ontyangt nooit eenig onderricht aangaande eene zaak, ook verkrijgt HIJ geene kennis door onderrichting. HIJ weer onze behoeften duizendmaal volkoomener dan wij die weten. HIJ weet welke dingen

wij noodig hebben eer wij HEM bidden: Hij weet onze begerten eer wij dezelve door het gebed aan HEM bekend maaken.

(2) HET gebed is ook niet om GOD te bewegen en te neigen om genade te bewijzen. Want, offchoon GOD, naa de wijze der menschen gesproken, zomtjids in de Heilige Schrift word voorgesteld als of Hij door het bidden en roepen van zijn volk, te bewegen en te overreeden ware; nochtans moet men niet denken, dat GOD door onze gebeden eigenlijk bewoogen of gewillig gemaakt word; want daar is geen meer mogelijkheid voor eene nieuwe neiging of wil, dan voor eene nieuwe kennis. De genade van GOD word niet bewoogen of gaande gemaakt door iets in het schezepzel; maar de oorsprong van Gods weldaadigheid is alleen in GOD zelf. Hij is zelf bewoogen; en welke genade Hij ook schenkt, naa de reeden en grond van dezelve moet niet gezogt worden in het schezepzel, maar in Gods eigen welbehaagen. Het is de wil van GOD, genade te geeven langs deezzen weg, naamlijk door het verhooren van het gebed, wanneer Hij van te vooren besloten heeft genade te geeven, ja, wanneer Hij zulks beloofd heeft. IK, de HEERE, hebbe het gesproo-

---

(*) EZECH. XXXVI: 36, 37.

sprooken en zal het doen. Alzoo zegt de HEERE, HEERE; daar en booven, zal ik hierom van den huize Jacobs verzogt worden, dat IK het hen doe. Het heeft GOD behaagt het gebed te bestemmen dat hetzelfde de uitdeeling van zijne genade zoude voor gaan; en het behaagt HEM zijne genade te geeven ingevolge van het gebed, als of HIJ door het gebed overwonnen ware.

NOCHTHANS word GOD niet werkelijk overwonnen, of gewillig gemaakt door het gebed. En wanneer HIJ genade bewijst als eene verhooring van het gebed, is zijn voorneemen van genade, de uitwerking niet van het gebed; maar als GODS volk tot bidden word bewoogen, zulks is de uitwerking van het voorneemen van GOD om genade te bewijzen. GOD stort daarom den Geest der genade en gebeden uit om dat HIJ voorneemens is genade te bewijzen.

2 HET tweede antwoord is *beyestigender wijze.*

ER kunnen twee reedenen gegeven worden waarom GOD het gebed eischt ten einde HIJ genade uitdeele. De eerste inzonderheid heeft opzigt tot GOD, de tweede heeft opzigt tot ons, menschen.

(I) MET opzigt tot GOD, is het gebed niet anders als eene gevoelige erkenenis van onze afhankelijkheid van GOD, tot zijner eere. Gelijk GOD alle dingen tot zijner eere gemaakt heeft, zoo wil HIJ verheerlijkt en erkend worden door zijne schepzelen, en het is betaamelijk, dat HIJ

zulks vordert van dezulken, die de voorwerpen van zijne genade willen zijn. Dat, wanneer wij zien, dat wij de eene of andere genade van GOD noodig hebben, of van HEM ecne genade begeeren te ontvangen, wij ons wenden tot GOD, en HEM ootmoedig smeeken, dat HIJ ons zulk eene genade schenken wille, is niet anders als eene billijke erkentenis van onze afhankelijkheid van de magt en goedheid van GOD voor het gene wij noodig hebben, en maar eene gepaste eerbewijzing aan de groote OORZAAK en FONTEIN van alle goed.

2 MET opzigt tot ons, menschen GOD eischt van ons het gebed ten einde HIJ ons genade geeve, naardien het strekt om ons voor het ontvangen van dezelve te bereiden. Het vuurig gebed strekt veeltijds om het herte te bereiden voor het ontvangen van de genade, die gesmeekt word. Door hetzelfde word een bezef opgewekt van de noodzaakelijkheid deezer genade voor ons, en van de waarde der genade, die wij zoeken, en terzelfder tijd worden de vuurige begeerten naa dezelve gaande gemaakt; waar door het gemoed word voorbereid om dezelve, wanneer zij geschonken word, op prijs te stellen, zich over dezelve te verblijden, en voor dezelve dankbaar te zijn. Het gebed met de belijdenis, die 'er bij een gebed gevorderd word, gepaard gaande, kan de geleegenheid zijn van een bezef, dat wij de genade, die wij zoeken, onwaardig zijn; en het stel-

fiellen van onszelven in de onmiddelijke tegenwoordigheid van GOD, kan ons overtuigen van de Majesteit *van*, en ons veröotmoedigen *voor* HEM, en ons gereed maaken om zijne genade te ontvangen. Ons bidden tot GOD kan in ons opwekken een recht bezef en overpeinzen van onze afhankelijkheid van GOD om de genade daar wij om bidden, en eene daar meede overëenkoomende werking van het geloof in GODS Algenoegzaamheid, op dat wij alzo mogen bereid worden tot de verheerlijking van zijnen NAAM, wanneer de genade ontvangen word. Dan op de

Tweede vraag. Waarom is GOD zoo bereid om de gebeden der menschen te hooren? Antwoorde ik

I O M dat GOD een GOD is, die onëindig genadig en goed is. Het is in de daad een wonderlijk ding, dat zulk een groot GOD zoo gereed kan zijn om onze gebeden te hooren, daar wij zoo verächtelijk en onwaardig zijn; dat aan elk een den vrijen toegang kan geeven; dat HIJ ons, al vallen wij HEM nog zoo moeilijk, kan toelaaten, zonder zulks eene onbetaamelijke stoutheid te achten; dat HIJ hooren kan alle oprechte gebeden, die tot HEM opgezonden worden; dat HIJ zoo rijk is in genade jegens dezulken, die HEM aanroepen; dat magtelooze schepzels, die niet anders als stof en asfche zijn, door het gebed zulk een vermoogen
bij

bij GOD kunnen hebben; dat GOD ter verhooring van hunne gebeden zulke groote dingen doen kan, ja zelfs ook kan toonen, dat HIJ door dezelve, als het ware, overwonnen is. Dit is zeer wonderlijk, wanneer wij aanmerken de tusfchenftand, die 'er is tusfchen GOD en ons, en daar bij bedenken hoe veel en hoe groot wij GOD door onze zonden getergd hebben, en hoe wij het geringfte genadig aanzien onwaardig zijn.

DIT kan niet anders als aan onëindige goedheid en genade worden toegefchreeven. Het kan in geen en deele daar uit voortkoomen, dat GOD ons zoude noodig hebben, want onze goedheid raakt niet tot HEM. Het kan ook niet zijn uit iets, dat in ons zoude zijn, dat het herte van GOD t'onswaards neigen zoude; het kan niet zijn uit hoofde van eenige waardigheid van onze gebeden, want deeze zijn in zichzelve zeer elendig en befmet. Maar het is om dat GOD lust heeft in genade en neederbuiging. Hier in is HIJ onëindig onderscheide van alle andere Goden. HIJ is de groote FONTEIN van alle goed, uit wien de goedheid, gelijk het licht uit de zon, vloeit.

2 WIJ hebben eenen HEERLIJKEN MIDDELAAR, die den weg bereid heeft, zoo dat onze gebeden kunnen verhoord worden, bestabaar met de eere van zijne gerechtigheid en Majesteit. Hier toe heeft GOD in zichzelve niet alleen genade genoeg, maar de MIDDELAAR heeft

heeft gezorgd, dat deeze genade, bestaanbaar met de eere van GOD, kan uitgeoeffend worden. Door HEM mogen wij tot GOD naaderen, en door HEM kan GOD ons zijne genade bewijzen. Hij is de weg, de waarheid, en het leeven, niemand kan tot den VADER gaan dan door HEM. Deeze MIDDELAAR heeft drie dingen gedaan om voor de verhooring van onze gebeden den weg te baanen.

(1) Hij heeft door zijn bloed verzoening gedaan voor de zonde, zoo dat onze schuld geen middel behoeft te zijn om eene scheidinge te maaken tusfchen GOD en ons, en onze zonden geene wolke kunnen zijn waar door onze gebeden niet kunnen doordringen; door zijne verzoening heeft Hij den weg tot den Throon der genade geopend. GOD zoude wel onëindig genadig zijn geweest, al was 'er geen MIDDELAAR geweest, doch de weg tot den Genade-Throon zoude als dan gesloten zijn geweest. Maar CHRISTUS heeft alle veranderingen opgeruimd. Het voorhangzel, dat voor den Genade-Throon was, *is*, door de dood van CHRISTUS, *gescheurd van boven tot beneeden*. Indien het niet geweest was om de dood van CHRISTUS, zoude onze schuld als eene koopere muur gestaan hebben, om onze toenaadering tot GOD te verhinderen. Maar alles is door zijn bloed weggenoomen (*).

(2)

(*) HEB. X: 17, en volg.

(2) CHRISTUS heeft, door zijne gehoorzaamheid, verworven, dat de gebeden van de zulken, die in HEM gelooven, zouden verhoord worden. Hij heeft niet alleen de hinderpaalen voor onze gebeden wech geruimd, maar HIJ heeft de verhooring van dezelve verdiend. Zijne verdiensten zijn het reukwerk, dat met de gebeden van de Heiligen geofferd word; deeze dezelve maaken, eenen liefslijken reuk voor GOD, en aangenaam in zijne oogen. Van daar dat de gebeden der Heiligen zulk een vermoogen bij GOD hebben; van daar dat het gebed van eenen armen sterfeling zoo veel op GOD vermogt, dat GOD tot antwoord op hetzelfde, de zon in zijnen loop stil hielt gedurende den tijd van bijnaa eenen geheel den dag; van daar dat zulke onwaardige schepzels als wij zijn, GOD overwinnen kunnen; van daar, dat *Jacob* vermoogen had bij GOD, en dat HIJ overmogt. Onze gebeden zouden bij GOD niet gelden, en van geene waarde zijn, zoo het niet was om de verdiensten van CHRISTUS; want in zichzelf zijn het elendige en onwaardige dingen, en zij mogten met recht haatlijk en grouwelijk voor GOD zijn.

(3) CHRISTUS sterkt de gebeden van zijn volk met zijne voorspraak aan de rechte-hand van GOD in den Heemel. Hij is voor ons in het Heilige der Heilige ingegaan met het reukwerk het welk HIJ zelf verzorgd heeft, en aldaar is HIJ geduuriglijk de VOORSPREKER voor allen, die in zijnen NAAM tot GOD naaderen;

zoo dat hunne gebeden voor GOD den VADER koomen door, indien ik zoo mag spreken, zijne handen, het welk word voorgesteld in de Openbaaringe. En daar kwam een ander Engel, en stont aan den Altaar, hebbende een gouden Wierook-vat: en HEM wierd veel reukwerks gegeven op dat HIJ het [met] de gebeden aller Heiligen zoude leggen op den gouden Altaar, die voor den Throon is. En de rook des reukwerks [met] de gebeden der Heiligen, ging op van de hand des Engels voor GOD (*).

DIT was oudtijds afgebeeld door de offerhanden van het reukwerk, dat in den Tempel geofferd wierd, ten tijde als alle de meenigte des volks hunne gebeden tot GOD opzond. Wij leezen bij Lucas. En alle de meenigte des volks was buiten biddende, ter uure des reuk-offers.

T O E P A S S I N G.

Eerste gebruik.

HIER uit kunnen wij leeren hoe grootlijks wij bevoorrecht zijn, dat de ALLERHOOGSTE GOD, een GOD, die de gebeden hoort, aan ons geopenbaard is. Het grootste deel van het menschdom is verstooken van dit voorrecht: het

---

(*) OPENB. VIII: 3, 4

het kent deezen GOD niet. De Goden, die zij dienen, zijn geene hoorders van het gebed. Hoedaanig hunne nooden ook zijn, hoedaanige droefheden en elenden zij ook onderheevig zijn, wanneer hun finerte en zwaar lijden overkomt, waar in zij zichzelf niet kunnen helpen, en de mensch onmagtig is om hen te helpen, hebben zij geen God, die het gebed hoort, tot welken zij gaan kunnen. Wanneer zij zich al wenden tot de Goden, welken zij dienen, en tot dezelve noch zoo ernstig roepen, het is al vruchteloos. Zij aanbidden of leevenlooze dingen, die hen niet kunnen helpen, nog weten, dat zij hulp noodig hebben; of booze wreede geesten, die hunne vijanden zijn, die niets meer dan hunne elende begeeren, en die, in plaats van hen te helpen, dagelijks aan hun verderf arbeiden, en over hen waaken, gelijk een hongerige leeuw over zijnen roof waakt.

HOE onderscheiden zijn wij van hen! Aan ons is de waare GOD geopenbaard. Een GOD, die onëindig genadig en goedertieren is. Een GOD, vol van medelijden jegens den elendigen, die gereed is om zich over ons, in alle onze benaauwdheden en droefheden, te ontfermen, om te hooren als wij tot HEM roepen, en om ons allen bijstand, die wij noodig hebben, te geeven. Ja een GOD, die lust heeft in barmhertigheid, en die rijk is over allen, die HEM aanroepen! Hoe groot is ons voorrecht, dat wij het Heilig
woord

woord van deezen zelfden G O D hebben, om ons te leeren hoe wij tot H E M koomen, hoe wij genade bij H E M zoeken moeten! En in welke moeielijkheden of benaauwdheden wij ook zijn, wij mogen met vertrouwen en grootē vrijmoedigheid tot H E M gaan met alle onze zwaarigheden en klagten. Welk eenen troost kan zulks voor ons zijn. En welk eene reeden hebben wij om ons over onze voorrechten te verblijden, om dezelve hoog te schatten! Hoe veel reeden hebben wij om G O D te looven, dat Hij jeegens ons zoo goedertieren is geweest, dat Hij ons zijn woord gegeven, en zichzelve aan ons geopenbaard heeft! Dat Hij ons niet los gelaaten heeft om steenen en blokken, ja duivelen aan te roepen, gelijk veele duizenden onzer natuurgenoeten doen.

D A N, mischien zijn 'er, die zeggen. — Ik hebbe dikwijls G O D gebeden om zulke en zulke genaden, en G O D heeft mijne gebeden niet gehoord. — Maar hierop zal ik verscheide dingen antwoorden.

I H E T is geen bewijs, dat G O D geen Hoorder des gebeds is wanneer Hij de menschen niet geeft het gene zij van H E M bidden, om dat zij het in hunne wellusten door brengen zouden. Meenigmaalen, wanneer de menschen om deeze en die aardfche goederen bidden, begeeren zij dezelve om hunne begeerlijkheden daar meede te voldoen. Zij begeeren dezelve

tot geen goed einde, maar alleen om hunnen hoogmoed en aardsgезинdheid bot te vieren. Zij bidden om aardfche goederen voornaamlijk door eenen geest der waereld: Het geschied om dat zij maar al te grooten Afgod van de waereld maaken. Geen wonder dan, dat GOD hunne gebeden niet hoort. *Gij bidt, en ontyangt niet, om dat gij kwaalijk bidt, op dat gij het in uwe wellusten doorbrengen zoudt (*)*.

HET is geen bewijs, dat GOD geen Hoorder van het gebed is, om dat HIJ u weigert te geeven het gene gij van HEM verzoekt, wanneer gij HEM bidt, dat HIJ u iets zal geeven het welk gij tot een Afgod maaken, en het als God in tegenstelling van HEM oprechten wilt; of dat HIJ u weigert te hooren, wanneer gij HEM om zulke en zulke dingen bidt, welke gij als krijgswapenen tegen HEM, of als werktuigen tot dienst van zijne vijanden, gebruiken wil. Geen wonder, dat GOD u niet wil hooren, wanneer gij bidt om zilver, of goud, of wolle, of vlas, om daar meede den Baal te offeren. Als GOD zulke gebeden hoorde, zoude HIJ tegen zich, in zoo verre, als vijand handelen, dat HIJ zijnen vijanden de dingen, die zij uit vijandschap tegen HEM begeerden, in de hand gaf, om de-
zel-

(*) JAC. IV: 3.

zelve tegen HEM als vijandlijke wapenen te gebruiken, en om daar meede zijnen vijanden te dienen.

2 HET is geen bewijs, dat GOD geen Hoorder van het gebed is, wanneer HIJ de *onoprechte* en *ongelooyige* gebeden niet hoort. Hoe kunnen wij verwachten, dat GOD eenigzins acht zoude geven op dat gene, het welk geene oprechtheid in zich heeft? GOD ziet niet op de woorden maar op het herte; en het is betaamelijk, dat HIJ zulks doet. Indien de gebeden van de menschen niet hertelijk zijn, indien de menschen alleen maar met woorden, en niet met het herte bidden, wat nuttigheid hebben hunne gebeden? En waarom zoude die GOD, die de herten onderzoekt en de nieren beproeft, eenige acht slaan op dezelve?

ZOMTIJDS doen de menschen niet anders dan veinzen in hun bidden; en om dat zij zulks doen, is het geen bewijs, dat GOD eenigzins minder een Hoorder van 't gebed is, om dat HIJ zulke gebeden niet hoort; want het is geen bewijs van gebrek aan *genade*. Zomtijds bidden de menschen met woorden om het gene, dat zij weezenlijk niet begeeren met hun herte. Zomtijds bidden de menschen tot GOD, dat HIJ hen wil reinigen van hunne zonden, wanneer zij ten zelfden tijde met hunne werken toonen, dat zij niet begeeren van de zonden gereinigt te worden, maar de zonden lief hebben, dezelve ver-

kiezen, en volstrekt niet willen scheiden van de-
 zelve. Dus zullen zij om andere Geestlijke zee-
 geningen bidden, naa welke zij geene oprechte
 begeerte hebben. Op gelijke wijze veinzen zij
 meenigwerf in het voorgeeven, en de vertoo-
 ning, die zij met hun bidden om weldaaden maa-
 ken, van afhankelijk te zijn van GOD, en van
 een bezef van zijne genoegzaamheid om dezelve
 daar te stellen. In onze nadering tot GOD en
 ons bidden tot HEM om zulke en zulke din-
 gen, is eene vertooning, dat wij bewust zijn
 van onze afhankelijkheid van HEM, en dat
 HIJ genoegzaam is om dezelve aan ons te schen-
 ken. Maar de menschen schijnen zomtjids te
 bidden, terwijl zij geene bewustheid hebben
 van hunne afhankelijkheid van GOD, en niet
 denken, dat HIJ genoegzaam is om hunne be-
 geerten te voldoen. Ten aanzien van zommige
 dingen om welke zij tot GOD gaan, vertrouwen
 zij ondertusfchen op hunzelve, en ten aanzien
 van andere dingen hebben zij geene vrijmoedig-
 heid in GOD.

EENE andere wijze op welke de menschen
 meenigwerf veinzen, is, dat zij vertoonen gebe-
 den en smeekingen te doen, wanneer zij met
 hun herte niet bidden of smeeken, maar vrij-
 postig vragen en eischen. Met hunne woorden
 maaken zij de vertooning van bedelaars; maar in
 hun herte koomen zij als schuldeischers, en zij
 beschouwen GOD als hunnen schuldenaar. Door
 hun-

hunne woorden schijnen zij deeze en die dingen te begeeren als de vrucht van vrije genade; maar in hun herte achten zij, dat het hard, onrechtvaardig en wreëd zoude zijn, als GOD hen dezelve weigerde. Door hunne woorden schijnen zij ootmoedig en onderworpen, maar in hun herte zijn zij trotsch en tegenstreevig. 'Er is geen gebed dan in hunne woorden.

HET vermindert in geenen deele die waarheid, dat GOD een GOD is, die de gebeden hoort, om dat HIJ, als een alziende GOD onderscheid maakt tusfchen weezenlijke en gewaande gebeden. Zulke gebeden als die, welke ik zoo eeven gemeld hebbe, zijn den naam van gebeden niet waardig; en zoo zijn zij geacht in de oogen van HEM, die de herten onderzoekt; en die de dingen ziet, zoo als zij zijn. Ook zouden de menschen zulke dingen voor geen gebeden houden, zoo min als zij het spreken van een Papegaai, die niet weet wat zij zegt, voor verstandig houden, waare het niet, dat zij na den uiterlijken schijn oordeelden.

ALLE gebed, dat niet is *het gebed des geloofs*, is onöprecht, want het gebed is eene vertooning, of openbaarmaaking van afhankelijkheid van GOD, en van vertrouwen in zijne algenoegzaamheid en genade. Daarom, alwaar dit vertrouwen, of *geloof*, ontbreekt, daar is geen gebed in het oog van GOD. En alhoewel het GOD zomtijds behaagt de gebeden van dezulken, die geen geloof hebben, te verhooren, echter heeft HIJ zichzelven niet ver-

pligt om zulks te doen; ook is het geen bewijs, dat Hij geen Hoorder van het gebed is, wanneer Hij dezulken niet hoort.

3 HET is geen bewijs, dat GOD geen Hoorder van het gebed is, wanneer Hij zijne wijsheid oeffent ten aanzien van den tijd en de wijze in het verhooren der gebeden. Zommigen van GODS volk denken meenigwerf al zeer spoedig, dat GOD hunne gebeden niet hoort, om dat HIJ hen niet antwoord in tijden, daar zij het in wachten; hoewel GOD hen zeekerlijk hoort, en hen zal antwoorden in dien tijd en op die wijze, zoo als zijne wijsheid zulks zal dienftig vinden.

HET bid-werk is niet om GOD te onderrichten. GOD is onëindig wijs, en heeft ons onderricht niet noodig. GOD weet duizendmaal beeter dan wij, wat voor ons het beste is. Ja GOD weet welke tijden en wijzen voor ons de beste zijn. Het is betaamelijk, dat GOD, als een onëindig Wijs GOD, de gebeden verhooren zoude, naa dat zijne wijsheid, en niet naa dat onze wijsheid, het goed vindt. GOD wil als een VADER, met ons handelen in het verhooren van onze smeekingen. Maar een kind moet niet verwachten, dat des vaders wijsheid aan des kinds wijsheid zal onderworpen zijn; het kind mag daar naa ook niet verlangen, maar hij moet het voor zich aanmerken als een voorrecht, dat de vader, die voor hem zorgt, en hem van het noodige voorziet, wijzer is dan hij, en hem voor-
zien

zien zal van al dat gene het welk hij naa zijne wijsheid zal dienftig vinden.

BELANGENDE de bijzondere aardfche zegeningen waarom wij bidden; het is geen bewijs, dat GOD geen Hoorder van het gebed is, wanneer HIJ dezelve aan ons niet fchenkt; want het kan zijn, dat GOD de dingen om welke wij bidden befchouwt, als niet goed voor ons. Indien dat zoo is, dan was het geene goedheid van HEM wanneer HIJ dezelve aan ons gaf, maar een oordeel. Daarom behooren zulke dingen altoos met onderwerping aan den wil van GOD gebeden te worden.

MAAR GOD kan het bidden verhooren, of fchoon HIJ dezelfde zaak om welke wij bidden niet fchenkt; want mogelijk befchouwt GOD de dingen om welke wij bidden, als niet goed voor ons. HIJ kan zomtjids de geoorloofde begeerten en goede einden, die wij in het bidden hebben, op eene andere wijze beeter verhooren. Indien ons einde ons eigen goed en geluk is, kan GOD dat einde, misfchien, verhooren door ons iets anders te fchenken, dan juist die zaak om welke wij bidden aan ons te fchenken. En indien het groote goed, dat wij in ons bidden bedoelen, verkreegen word, dan is ons gebed verhoord, offchoon ons niet elk bijzonder ding, waarom wij gebeden hebben, gefchonken word; zoo dat het dan altoos waarheid is het gene wij in het leerftellig gedeelte verdedigd hebben, dat

GOD het gebed des geloofs altijd hoort. **GOD** heeft nooit gefeild in het hooren van een *oprecht* en *geloovig* gebed; en die beloften hebben altoos hun kracht: *Bidt, en u zal gegeven worden: Zoekt, en gij zult vinden: Klopt, en u zal open gedaan worden. Want een iegelijk die bidt, die ontvangt: en die zoekt, die vindt: en die klopt, dien zal openge-
daan worden* (*).

Tweede gebruik.

HET tweede gebruik, dat wij van de **LEERE** maaken kunnen, is tot bestraffing van de zulken, die deezen pligt des gebeds verwaarloozen. Wanneer wij zulk een groot voorrecht genieten, dat de waare **GOD**, die een Hoorder van het gebed is, aan ons geopenbaard is, hoe groot dan zal onze dwaasheid en hoe onverschoonelijk zullen wij zijn, indien wij dat voorrecht verwaarloozen, geen gebruik daar van maaken, en onszelven van het voordeel daar van berooven, wanneer wij deezen **GOD** door het gebed niet zoeken! Dezulken zijn hier ook te bestraffen, die den grooten pligt van eenzaam bidden naalaaten, een pligt, die in het woord van **GOD** uitdruklijker gevorderd word, dan eenig ander soort van gebeden. Wat kunnen zulke menschen tot versooning van zichzelf inbrengen, die zulk eenen bekenden pligt ver-

---

(*) **MATTH. VII: 7, 8.**

verwaarloozen! Het is onmoogelijk, dat iemand onder ons zoude onkundig zijn van dit gebod van GOD. Hoe tergende, dan, is de bōsheid der zulken, die in het verwaarloozen van deezen pligt leeven, indien 'er onder ons zoodaanigen zijn! En wat zullen zij hunnen RECHTER kunnen antwoorden, wanneer HIJ hen daar over tot reekenschap roepen zal?

HIER zal ik kortelijk iets zeggen van eene VERSCHOONING, die zommige menschen al ras voor zichzelf maken. Men zegt al in zijn haasten: *Indien ik bidde, dan zal mijn gebed geen gebed des geloofs zijn, om dat ik in eenen natuurstaat ben, en geen geloof hebbe.* Mijn antwoord hier op is tweeledig.

VOOR EERST. Dit ontstaat iemand niet van den pligt van gehoorzaamheid aan een uitdrukkelijk gebod van GOD. Het gebod is aan allen tot wien het gebod zal koomen. De HEERE beveelt niet alleen alle Godzalige menschen, dat zij bidden zullen, maar ook alle anderen. Lees eens het begin van het tweede Hoofdstuk van de *Spreekken van Salomon*. Daar raadt GOD alle menschen om te roepen tot de wijsheid, en om hunne stemme te verheffen tot de verstandigheid, ten einde de vreeze des HEEREN te verstaan, de kennisse GODS te vinden (*). En de Apostel *Jacobus* zegt:

(*) SPREUK. II: 2, 3, 5.

zegt: *Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van GOD begeere (*)*. En *Petrus raadt Simon de Tovenaar*, dat hij zich bekeeren en tot GOD bidden zoude, of misfchien de gedagten zijnes herten hem vergeeven wierden (†). Daarom, wanneer GOD zegt, zoo en zoo zult gij doen, staat het ons niet vrij om voor ons uitvlugten te maaken, maar wij zijn verpligt te doen het geene van ons geëischt word.

TEN TWEEDE. Het behaagt GOD zomtijds de gebeden van de ongeloovigen te verhooren. Hij hoort wel hunne gebeden niet, om dat 'er in dezelve eenige goedheid of aangenamenheid is, of om dat 'er in dezelve een waare eerbied voor HEM openbaar is, want niets van dien aart is 'er in dezelve; ook heeft Hij zich niet verpligt om dezelve te verhooren; nochtans behaagt het HEM zomtijds, uit vrijmagtige genade, medelijden te hebben met de zondaars, en hun geroep te hooren. Dus hoorde Hij het geroep van de *Nineviten* (§). Dus hoorde Hij het gebed van *Achab* (**).

OFSCHOON 'er geen eerbied voor GOD in hun-

(*) JAC. I: 5.

(†) HAND. VIII: 2.

(§) JONA III.

(**) I KON. XXI: 27, 28.

hunne gebeden is, nochtans behaagt het GOD, uit zijne onëindige genade, acht te hebben op hun geluk, en het geene zij smeeken te vergunnen. GOD kan hooren, en het gebeurt zomtijds dat HIJ hoort, het geroep der zondaars, gelijk HIJ de hongerige ravens hoort, wanneer zij roepen (*). En gelijk HIJ zijne milde hand opent, en de begeerten van alles wat 'er leeft, verzaadigt. Daar beneeven, worden de gebeden der zondaars, offchoon zij geene goedheid in zich hebben, een middel van eene voorbereiding voor de genade.

Derde gebruik.

EINDELIJK. Naademaal het zeker is, dat wij zulk eenen GOD hebben, die de Hoorder van het gebed is, laat ons dan in den pligt des gebeds veel bezig zijn: Laat ons bidden met alle biddinge en smeeking: Laat ons een biddend leeven leiden, te aller tijd aanhoudende zijn in het gebed, tot hetzelfde waakende met alle geduurigheid: Laat ons bidden zonder ophouden, altoos bidden en niet vertragen. Dat wij dan niet traag, niet koel, niet geestloos, zijn in het bidden, maar *worstelende* met GOD in het ge-

---

(*) PSALM CXLVII: 9.

gebed. In deezen tijd bepaald zich mijne vermaaning inzonderheid tot deeze twee dingen.

1 LAAT ons bidden voor anderen, zoo wel als voor onszelven. GOD heeft zich zelve in zijn woord geopenbaard als die een bijzonder welgevallen heeft in de voorbiddingen, of in de gebeden voor onze medefcheepzelen. *Ik vermaane dan voor alle dingen, dat gedaan worden, smee-kingen, gebeden, voorbiddingen en dankzeggingen* VOOR ALLE MENSCHEN. Voor Koningen, en alle die in hoogheid zijn, op dat wij een gerust en stil leeven leiden mogen in alle Godzaligheid en eerbaarheid. Want dat is goed en aangenaam voor GOD onzen ZALIGMAAKER (*). Het is bijzonder aangenaam voor GOD naardien zulke gebeden, wanneer ze oprecht, zijn een bewijs zijn van eenen geest van Christelijke liefde, welke eene deugd is den Christenen bijzonderlijk betaamende, en GODE aangenaam, gelijk men zien kan uit het gene daar van in 1 COR. XIII. gezegd word.

2 LAAT ons voor al toch ernstig zijn in ons gebed tot GOD, dat Hij zijnen GEEST beide over ons en over anderen uitstorte. Wij hebben in de Heilige Schrift zulk eene aanspooring tot bidden om eenigen anderen zeegen niet, dan wij die hebben tot bidden om deezen zeegen. Het

is

(*) 1 TIM. II: 1, 2, 3.

is de grootste van alle genaden; nochtans heeft GOD zulk eene aanspooring tot bidden om eene andere genade niet gegeven, als HIJ geeft tot het bidden om deeze genade. Hoor eens wat onze ZALIGMAAKER zegt: *Indien dan gij, die boos zijt, weet uwe kinderen goede gaven te geeven, hoe veel te meer zal de Heemelsche VADER den HEILIGEN GEEST geeven, den genen, die HEM bidden (*)*. Offchoon het de grootste genade is, nochtans is GOD het meest bereid om dezelve aan een ieder, wie HIJ zij, te schenken. Wij behooren dan zeer ernstig te bidden om de uitstorting van den GEEST van GOD op onze zielen, op de zielen van anderen daar wij eene bijzondere betrekking op hebben, op het volk onder het welk wij wonen, op alle onze landgenooten, ja op alle onze natuurgenoeten over de ganfche aarde. Wij worden in de meergemelde plaats onderricht daarom met den grootften aandrang, die mogelijk is, te bidden: *O gij, die des HEEREN doet gedenken, laat geen stilzwijgen bij u lieden weezen. En zwijgt niet stille voor HEM, tot dat HIJ bevestigte, en tot dat HIJ Jerufalem stelle een lof op aarde (†)*.

A M E N.

N A-

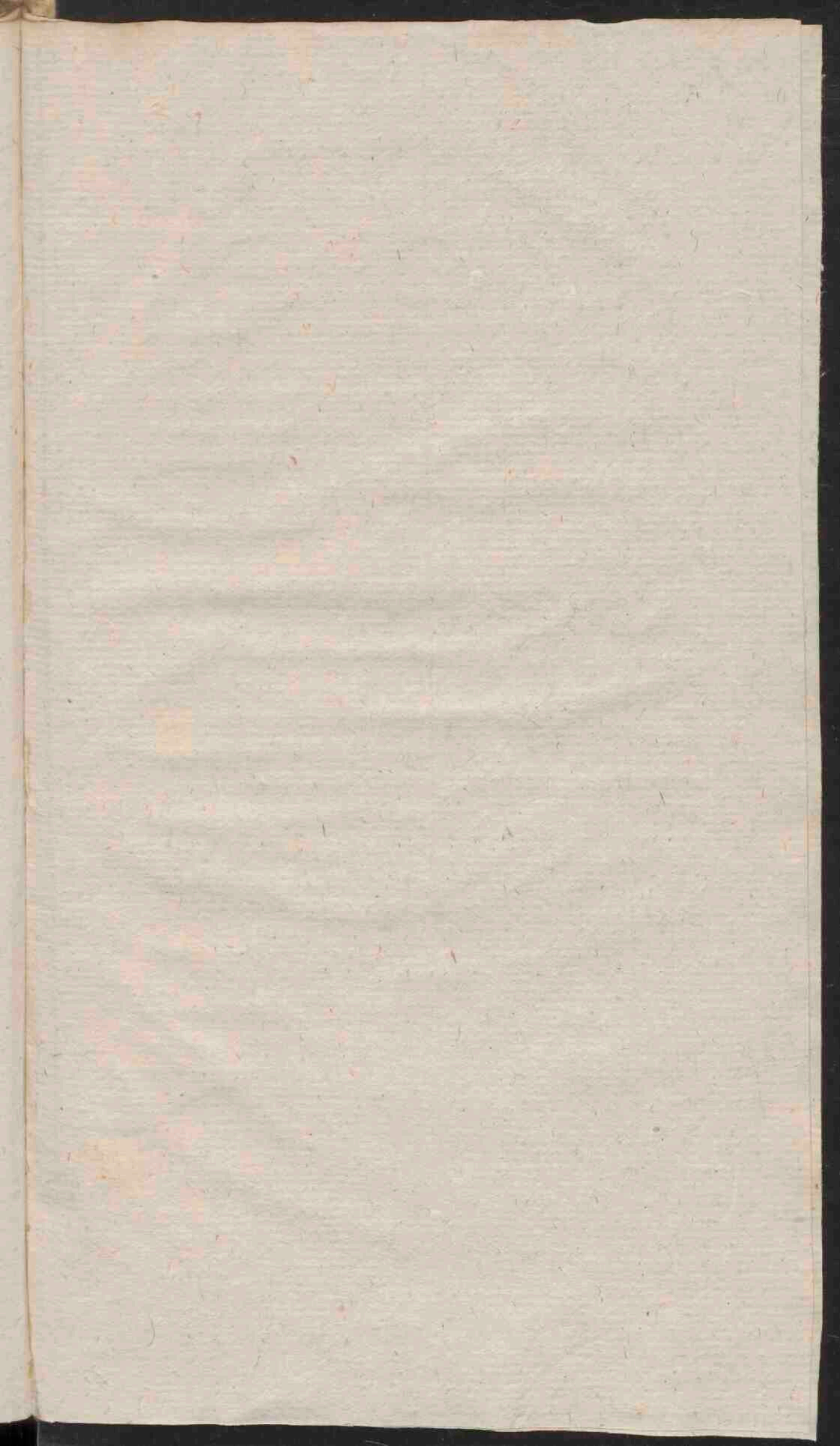
(†) LUC. XI: 13.

(*) JES. LXII: 6, 7.

N A B E R I G T.

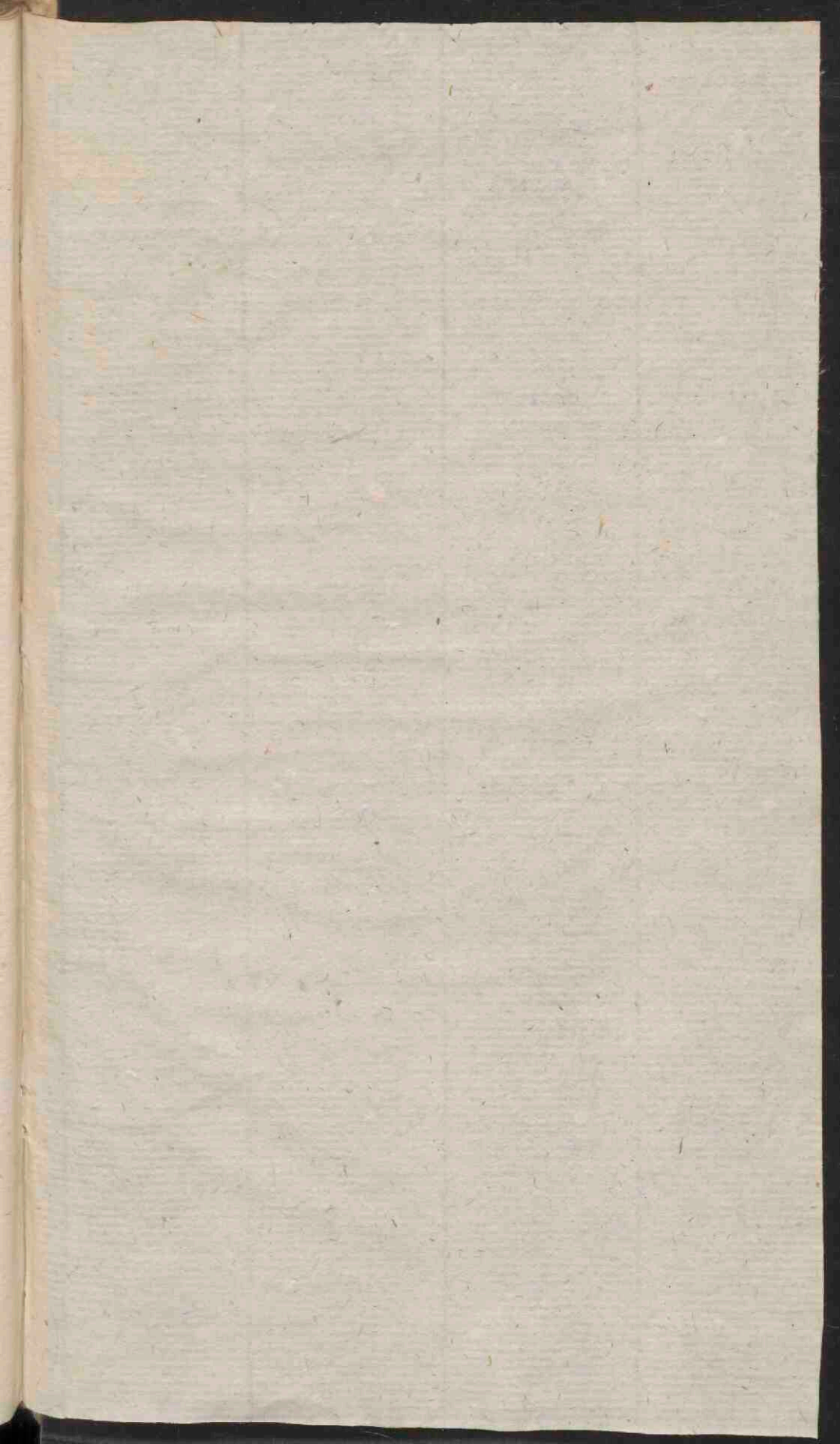
DE uitdrukkingen van den W. E. Schrijver bl. 43. „ Daar beneven, worden de gebeden der „ Zondaars, offchoon zij geene goedheid in zich „ hebben, een middel van eene voorbereiding „ voor de genade”. Zouden aan eenige misduiding kunnen onderworpen worden, des Schrijvers meening zal zekerlijk deeze geweest zijn, dat *de genade* des Geloovs, en der bekeering in het hart van den Zondaar geschonken, en van God geöpenbaard wordt, op de gebeden, voor zoo verre *de gebeden om die genade* een middel zijn, om dezelve te verkrijgen; Gods Geest ook den zondaar geeft te bidden, om die genade; en naar zijne belovten, aan het Bidden vastgemaakt, zijne genade schenken wil; — *De gebeden hebben geen goedheid in zig zelve*, om de genade te verdienen, of door zig zelve de genade uit te werken. — Het voortreffelijk en alom bekend Werk van den geäagten Schrijver over *de Erfzonde, en s' menschen vrijen wil*, is, bij zijne andere Werken, genoeg, om te besluiten, dat de gemelde uitdrukkingen in een gezonden zin van Hem gemeend zijn.

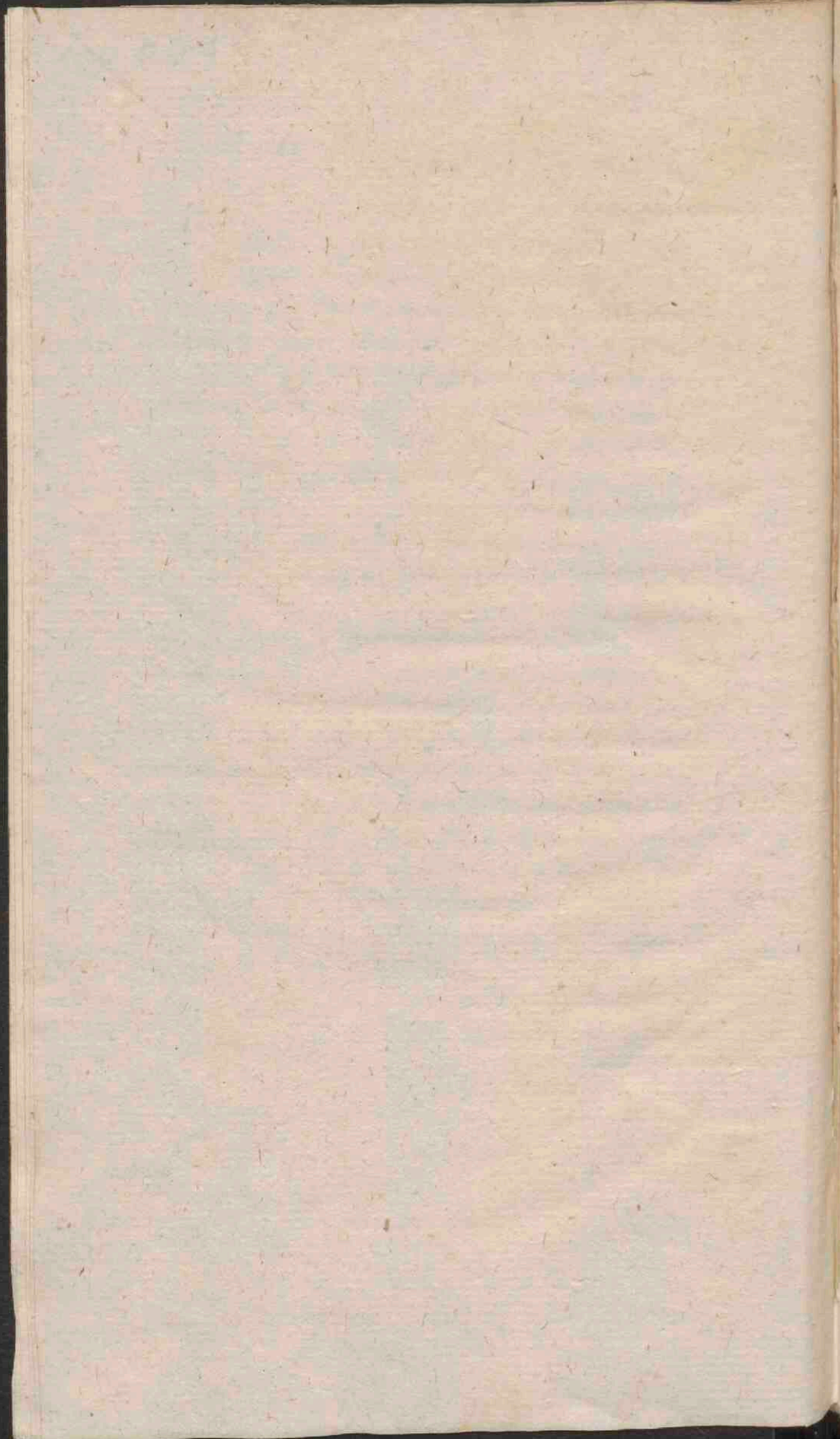
DE VERTAALER.

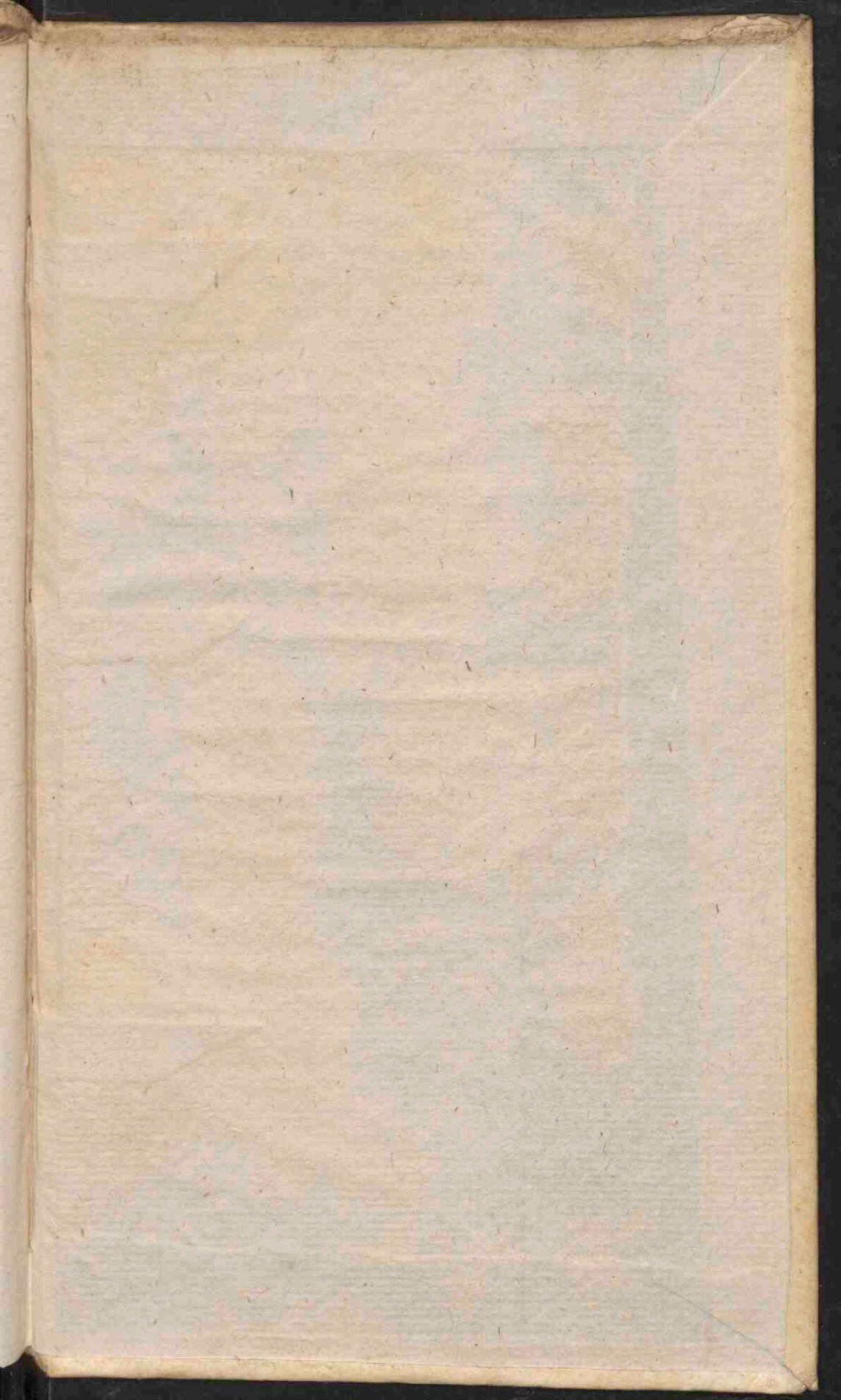

109 0436

F
2